

Csodálatos véletlenek mindig előfordulnak az életben és ezentúl is elő fognak fordulni. Nagypapánk évődve mesélte, hogy ifjú ember korában, amikor még nagyanyámék házához járt, egy ízben éppen akkor cuppantott egyet a leányka mosolygós szájára, mikor dedányam benyitott a szobába:

— No, itt biztosan eljegyzés volt — mondotta bölcsen, de egy cseppet sem tréfásan — és akkor aztán, — mesélte tovább — nekem sem volt más választásom, komolyan kellett vennem a dolgot, aztán most láthatjátok, ide jutottam, azzal a véletlen cuppantással...

Hát mi ennek mindannyian igaz szívvel örvendünk, mert ilyen kedélyes nagyapát és ilyen jószágot nagyanyát keresve sem találhatunk volna. De talán inkább azért örültünk most így utólag a dolognak, mert ha az a csók nem csattan el, akkor talán mi — unokák — sem léteznénk. Egyszóval, magának az életnek örültünk a véletlen miatt és az életnek örülni nemcsak szerepcse, hanem kötelesség is, mert a munkával együtt ez vezet el a boldogsághoz.

Igy gondolta Csendi Gábor is, a Festékgárva tervosztályának főnöke, mikor egyik hivatalos útjáról haza felé utazott és valamelyik állomáson egy fiatal leány szállott fel, éppen az 6. szakaszába.

Csendi tehetséges „széptevő” hírében állt. Volt ideje rá, hogy ez megtanulja, hiszen már negyvenötödik évében járt, de olyan csodálatos véletlen nem esett meg vele, hogy a mama akkor nyilván rá, amikor az eladójánál éppen megcsókolta. Így aztán az eljegyzések is elmaradtak.

De most elő a legszebb jelzőkkel, mert ez az utitárs egy ilyen unalmas uton, valóban nem lehet más, mint egy csodálatos véletlen.

A szakaszban Csendin kívül egy házaspár és két idősebb nő állt. A leány Csendi mellé került, aki azonnal megkérdezte:

— Nem akar az ablakhoz kerülni?

A válasz csak egy mosoly volt ugyan, de jóslatának látszott a további beszélgetésre.

— Meddig lesz az út?

— B.ig.

Csendi nyitott bajusza a magasba emelkedett:

— Nagyszerű, én is odautazom.

A két nő a füle másik sarkában összenézett, tekintetük azt látszott mondani:

— Mi van ebben nagyszerű?

Csendivel azonban madarat lehetett volna fogatni:

— Es meddig marad?

— Ameddig tartanak!

Talán nem lesznek túlságosan kíváncsi, ha megkérdezzük: hol?

A leány elnevette magát:

— Mama legalább is úgy kérdezi ezt, mintha rokonokhoz mennék. Szó sincs róla, minesenek ott rokonaim...

Csendi most kiadó felemelkedet a helyéről:

— Ha megengedi, Csendi Gábor vagyok.

— Örövendek, Gellért Erna.

Csendi jókedvűen fűzte tovább a szót:

— Most már nem mondhatja, hogy nincsen ismerőse a városban, ha nem is vagyunk rokonok — bár sokszor ilyesmi is kiderül...

Széleset mosolygott hozzá:

— No, de mégis, csak így eljön ide és azt mondja, hogy addig marad, amíg tartják, hát ez...

— Hogy ne törje sokáig a fejét, megmondom: állásba megyek a Lánggyárba, — gépészmérnök vagyok.

Csendi összecsapta a kezét.

— Lehetetlen! Hát hol léteznék tizenhétéves gépészmérnökök?

— Még tegyen hozzá tizenegyet...

— Hihetetlen!

Egyszerre úgy érezte, hogy a dolog komoly fordulatot vesz. Elnézte a leány szabályos kerek, babaszervi arcát, rózsaszínű porcelánhoz hasonló bőrt, szép metszésű száját és azon kapta magát, hogy a kezében tartott újság szélére számokat ír fel, így valahogyan: 45—28. Ki is számoltatta bájosan: ez nem több, mint 17.

Nem is olyan nagy a különbség — gondolta ennek a számtani alapműveltség az elvégzése után, majd ismét megszólalt:

— Hát én csak azt mondom, hogy az ilyen tizenhétéves látszó huszonéves leány nagy nyereséget jelent a mi városunk számára.

Erna arca komoly maradt, de a zafírszínű szeméből kikukucskált a nevetés.

— Ennek örülök, mert férjhez akarok menni!

A két idősebb nő nyugodtan kezdett.

— Na nézd csak, már meg akarja fogni ezt a szerepcsélen embert!

A „szerepcsélen” ember azonban Erna szavaira, mintegy öntudatlanul a nyakkendőjéhez kapott, a nyakkendő után pedig a kis tömött bajusz simogatása következett:

A szembenülő házaspár felbeszélte a Pali gyerekről szóló beszélgetést, s az aszony szavaihoz csak ennyit lehetett érteni:

— Mégis jó, hogy veled jöttem...

Csendi most valami nagyot akart mondani, de nem jutott szóhoz, mert Erna évődve megkérdezte:

Csermői Pál

A VÉLETLEN

— Mondja, a maguk városában divat a bajusz?

— Hát... hát én azt tartom, hogy ez férfiasabb külsőt ad az embernek.

— Na, arról lehetne csevegni...

Csendi elhatározta, hogy amint megérkezik a borbélyhoz megy. Addig is rendet csinált a gondolatiban: kicsoda érdekes és csodálatos véletlen! Az ember váratlanul találkozik egy ilyen gyönyörű, művelt, komoly teremtéssel, dolgozó nővel, aki éppen férjhez akar menni. Na, Csendi, itt a te idő! Az a kis tizenhét éves korszakosság úgy el fog törpülni amellelt az óriási szeretlet, meg szerelem mellett, ami ki fog virágozni, hogy...

Hirtelen egész halkan, hogy az utitársak meg ne értsék, megszólalt:

— Van egy latin költő, valami Lucilius nevű, attól olvastam én, hogy a szép nőnek harmincféle tulajdonsággal kell bírnia. Az első: hogy ha fekete a haja, akkor kék legyen a szeme, ha meg szőke a nő, akkor a szeme barna legyen. Az első már pásszol magára...

Erna kíváncsi lett:

— Hát a többi tulajdonság?

— A szája kicsi legyen, az ujjai hosszúak, a szemöldöke fekete, az álla gödrös... amint így sorolom, úgy veszem észre, mintha magáról irta volna.

— Mindenesetre, úgy látom, érti az udvariást.

— Kicsoda? Lucilius?

— Nem, hanem maga! De én most egy praktikus kérdést szeretnék feltenni. Mondja, nem tud ott valahol egy lakást?

Hü, a kutyafaját! Csendinek egész melege lett: lakás, lakás? Eszébe

jutott, hogy abban a bérházban, amelyben ő lakik, a Szilvási néminél sok albérlet van. Hátha az egyik elmegy. No, amint hazaérkezik, első dolga lesz, hogy beszél vele. Es ha Szilvási néminél nem, talán egy másik lakónál, ejnye, egy szobát majd csak találunk... Na, igen, itt gyorsan kell cselekedni, mert az ilyen értékes feleségnek való nagyon kapos dolog mostanában...

Hát kérem, — mondta halkan — én majd utánanézek és minden reményem meg van rá, hogy találok is lakást magának.

— Maga igazán kitűnő ember és örök halála kötelez...

— Szóra sem érdemes! És most egyelőre szállodában fog lakni?

— Valószínűleg.

— Vagy talán a Lánggyárban van vendégszobája?

— Ezért mondtam, hogy valószínűleg...

Nos, jól van. Most talán kezdünk kipakolni mi is.

— Nálunk, a Festékgárban, sajnos, ilyesmi nincs...

— Maga a Festékgárban dolgozik?

Csendi kihúzta magát. Ajkát kissé legibgyesztette, mintha azt mondaná: mi az, hogy dolgozom? Mióta mondják egy osztályfőnökre, hogy dolgozik? És hangosan hozzá is tette:

— A tervosztály főnöke vagyok!

Erna arca piros lett, a szeméi felcsillantak.

— Hü, hiszen akkor magának remek állása lehet!

A két idősebb nő ismét rosszalóan csóválta fejét:

— Jajaj, ezek a mai lányok, — ez itt szegény egész rendes ember nek látszik és ez a kis bestia hogy szédíti, hogy szédíti...

Szovjet költők szerelmes verseiből

SYTYEPAN SCSPACSOV

Legszebbek akkor a virágok

Ha bárki is arccba bámul,
és bárhogyan itéli meg —
hogy mennyi ráncod van, ne számold,
és valld be minden évödet.

Legszebbek akkor a virágok,
ha épp hervadni kezdenek —
most még gyöngédében kíváncsiak,
most vagy nekem legkedvesebb.

VAS ISTVAN fordítása

ALEKSZANDR PROKOFIEV

Hol vagy?

Hol vagy? Fenn a felhő lehetényi,
Völgyet hőként a virág belep.
O, de én sem sirni, sem nevetni
Nem tudok már mással, csak veled.

Könnyű kezéd villandása ére
Hosszú, hosszú utat futva be?
A te rózsás száz lehetétere
Száll-e rózsás felhő ide?

Bárhogyan van, öslik lengő leple,
Napot hívón eljön a szél,
Bárhogyan van: az én szemem egyre
Arra fordul, hol a kedves ál.

Hogy mondjam el, mily jó vele nekem,
Ott, ahol a vizen szállnak énekek,
Hol nagy gyárak füstölögnek kéken,
Es fölöttük az új hold lebeg.

Hol vagy? Fenn a felhő lehetényi,
Völgyet hőként a virág belep.
O, de én sem sirni, sem nevetni
Nem tudok már mással, csak veled.

GASPAR ENDRE fordítása

RÖVIDESEN VETITIK

SZERENCSEMALOM

Városunkban rövidesen bemutatják a Szerencsemalom című új, hazai filmet, amelynek forgatókönyvét Ion Slavici-nak, a világhíres születési híres román írónak, azonos című novellája nyomán készítették. A film főszereplői: Alexandru Struleanu és az aradi származású Titus Popovici írta. A film, amelyet hazai filmiparunk legkiválóbb termékei közé sorolhatunk, Victor Iliu rendező és Ovidiu Gologan operatőr

mesteri munkáját, valamint a szereplők — Geo Barton, Constantin Codrescu, Ioana Bulca-Diaconescu, Colea Rautu és mások — magasszínvonalú művészetét dicséri.

Baloldali képünkön: Ioana Bulca-Diaconescu és Constantin Codrescu Ana, illetve Ghila szerepében.

A jobboldali képen: Geo Barton Lica Samadoul szerepében.

Csendit most már valóban gyorsvonati sebességgel szédítette a fantáziája.

Hát igen, szó sincs róla, de gondom is van elég! A munkaszervezési osztály is hozzám tartozik. Tizenöt ember dolgozik az osztályomon... köztük hét nő. Képzeli, nincs könnyű dolgom...

— Hiszen akkor maga egy boldog férfi, hét nő van állandóan a közelében...

— Az a hét együttvéve, nem ér annyit, mint...

Az egyik néni merően odanézett s Csendinek torkán akadt a szó. Hirtelen átváltott egy hétköznapi vágányra és újabb bök helyett már csak ezt mondta:

— Nem ér annyit, mint Prodan, az egyik szakreferensem, aki planifikatori főiskolát végzett...

Erna észrevétlenül elmosolyodott.

Hát igen, a fiatalok is igyekeznek megbecsülni a munkát...

Am az a gyorsvonati mozdony ott elől falta a kilométereket és a meleg diskurzus közben egy elröppent az a három óra, hogy észre sem vették, amikor a vonat befuott B. állomásra.

Csendi lesegítette a bőrdöböt, kinyitotta az ablakot és hordárért kiáltott. A hordár feljött, Csendi odaszólt neki:

— A taxihoz...

Erna közbevetésként:

— Jaj, köszönöm, de én azt hiszem...

Nem úgy van kérem, maga itt idegen, csak jöjjen egész nyugodtan velem, majd odakalauzolom a gyárhoz...

Már a vonat lépcsőjén álltak, mikor egyszerre csak a peronról egy magas, szőkehajú, jöképű fiatalember rohant feléjük:

— Szervez Erna drágá!

Csendi úgy nézett körül, mintha álmából riasztották volna fel: Mi az, mit kábal ez a Prodan? Mintha el sem hangzott volna ez a „Szervez Erna drága”, Csendi most kíváncsián odafordult Prodanhoz, aki már ott állt előttük:

— Mi újság Prodan elvtárs, talán valami baj van a hivatalban?

Dehogyan is volt ott baj. Sőt, ellenkezőleg.

A következő pillanatban Erna a fiu nyakába ugrott és a peronon elcsattant egy olyan méz-izel teli csók, hogy a nagyapám azt mondta volna rá: nohát itt nincs szükség arra, hogy a mama rájuk nyissa az ajtót, meg lesz az esküvő nélkül is!

Csendi pedig, mint mindig, most is kissé későn ébredt tudatára a alkalagnak, mert megkérdezte Erát:

— Dehát maga azt mondta nem a vonaton, hogy férjhez akar menni.

Erna rámosolygott és ez a mosoly olyan volt, mint egy jószágony a melet kezének simogatása.

Hát persze, hogy férjhez akarok menni, még pedig ehhez a Prodan lonel nevű referenshez, akinek a menyasszonya vagyok.

Aztán még hozzátette:

— Nagyon köszönöm, hogy olyan kedvesen elszórakoztatott az uton és kívánom, hogy...

— Hogy?

— Megtalálja magának minél több azt, akiben meg van az a harmincféle tulajdonság, amelyet Lucilius olyan szépen megírt...

Megindultak a kijárat felé s Prodan így szólt:

— Csendi elvtárs, tessék beszállni hozzánk, én már foglaltam taxit.

Csendi megbékélve nézte őket:

— Köszönöm, én már csak villamoson megyek... hanem magának gratulálók, a menyasszonyát iskolás anyának néztem...

Erna meleg pillantással intett búcsút és utánaköltött:

— Aztán a lakásról ne feledkezzék meg!

Csendi bólintott és magában csak ennyit mondott:

— Lakás? Hol lehet ma lakást kapni...

Seresztély Béla:

Átölel az éji csend

Az éji csend, mint meleg, puha kar
A kedves, lágyan úgy ölel körül,
Szinte becéz s a lelkem úgy örül,
Még egy hangos lélekzet sem zavar.

A csend az álom ajtaján matat,
Halkan mozdul is rajta a retesz,
Bennem egy régi bölcsődal neszek,
Mely anyám régholt ajkáról fakad.
Régi dall! O, régi gyermekévek!
A csend ezüstszárnyán szálltok jélem
Es én szívem görgetem feleték.

Emlékek, álmod csendes éjjelen
S csak most érzem igazán, hogy élek:
Tünt ifjúságom visszaszállt belém.

PAUL ELUARD:

Francia sóhajlás 1941-ben

Anyám adta az életem,
apám adott erőt nekem,
s boldogságot a feleségem.
Némethon adta szenvedésem.

KASA JÁNOS fordítása

*) A szerző Franciaországban a hitler-fasiszta hordák általi megszállása, a nagy partizánharok idején jegyezte le e sorokat egy „maqui”-harcos ajkáról.

RAINER MARIA RILKE

ÁPRILIS

Terjeng erdőállat.
Viszi kerengő pacsirta-had
magával mind feljebb az eget, mely odállunkat nyomta.
Bár a fadagok vallják: a nap üres volt, tompa,
de a hosszú, esős délután követi
dus rótaranyban ragyogón
örök ujhódása,
mitől sok ablak messze ház sorokon
szelvetlen, dzuva
szárnyait ijedten verdesi.

Majd csend támad. Az eső is halkan oson
jényüket lassan vesztő kövek felett.
Minden nész keres buvóhelyet
a bimbózni kezdő hajtsókön.

RASKAI MIKSA fordítása

Haláltöltött ember

Victor Eftimiu szatírdíjának bemutatója a Studio Színházban

Victor Eftimiu, a román színpadi irodalom kimagasló alakja, Omul care a vazut moarte (Haláltöltött ember) című szatírdíval hű képet festett a tökésc-földesuri Románia kis városának jellegzetes figuráiról.

Az a korszak elevenedik meg a darab nézői előtt, amelyben a polgármesteri székhez vezető utat nem a becsületes dolgozók — érdeklődés — végzett munka, hanem szemfényvesztő demagógia egyengelte.

Egyik legjobban bevált módszer az olcsó népszerűség-hajhászásnak a látszat-jótekonyság, az álhősiesség volt és az irodalomban szám-talan példát találunk arra, hogy az ilyen álarc hogyan segített magas polcra alapjábanbúve tehetségételen, hitvány embereket.

Ilyenfajta ember Alexandru Filimon szőlőnagybirtokos is, aki lednya jóvendőbeli apósával, Leon gyógyszerésszel vetélkedik a polgármesteri tisztség elnyeréséért és a zsiros állással járó illegális kereseti lehetőségért. Ez a versengés már-már a fiatalok boldogsága hajójának megjenekléséhez vezet, amikor a rongyos csavargóból úri széhhámossá vedlett, vízből kimentett fiatalember a család jötekonny anygyalakait megmentti a helyzetet úgy, hogy a kecske is jólakjon és a káposzta is megmaradjon. Filimon szőlőbirtokos polgármesterré való megvadásztása elől elhárulnak az akadályok, a patikus pedig parlamenti képviselői mandátumot kap.

Jóllehet, Victor Eftimiu nem lépett fel irodalmi igényekkel e kis szatírdíja alkotásakor, ám fordulatot, frappánsan neveltető és egyben tanulságosan teleplező művel ajándékozta meg a vídamságot kedvelő színházbarátokat az Omul care a vazut moarte megírásával. A gyorsan pergő három felvonásnak nincs egyetlen jelenete sem, amelyet ne kísérne a nézők hangos derülése. Es ez nagyon jól van így. Ki kell nevetni a múlt furcsaságait, ha azok akkoriban szomorúak is voltak. Annnyira szomorúak, hogy egyesek ma már a szatíra igazságait is az írói fantázia szüleményének vélik.

Savet Grunea, a darab rendezőjének érdeme, hogy az előadás csaknem mindvégig megmaradt a jó szatíra tolmácsolásának síkján és alig egy-két jelenetben tévedt a bohózat innovációjába. Pedig az előadás elegg mulattató lett volna egyes szereplők néha clown-szerű mulatódnya nélkül is. Ilyen például a csavargó ugrálása a székeken, sőt a székekről való hátracsúszása. Hibáknak tartjuk a szimbolikus eszközök igénybevétele is, mint például a IX. szimfonia örömhimnuszának valamilyen láthatatlan „menyét” muzsikás által való intónálása.

Ezek a kisebb túlzások azonban nem ronthatták le a rendező jó munkájának értékét. A helyzetkomikumok alapos és éles aláhúzdása, a legkisebb mértékben sem unalmas párbeszédnek patfogó ritmusa, mind a tehetséges rendező munkáját dicsérik.

Dorel Mihailescu, Filimon szőlőbirtokos szerepében, kitűnő jellemzésnek bizonyult. Különösen dicséretes, hogy sohasem esett a túlzás hibájába. Hamis hősiességében való tetszelegése, csaknem tellegességé fajuló vitája vetély- és apatársával, egészséges humor a természetesség határain belül mozgott, még a szatíránd megengedett felvágási lehetőségek figyelembevétele is.

Ion Negoescu — Mandiuc ezuttal is ki tudta használni a szerep-ada lehetőségeket az éles karikatura megrajzolásával. Játékában Leon gyógyszerész régi ismerősként jelent meg előttünk. Hitelesen az volt, minek a szerző tervezte, a kisvárosi „Intelligencia” jelfele kapaszódo, „ajfél” gögös típusa, aki még külsejében, szakkál-viseletében is világ-lírú alakok álarát igyekszik magára öltetni.

Ioan Borst, a címszerepben némileg nehezebben megoldható probléma előtt állt. El kellett hitetni, hogy a később „Életerevaló” ötlekben, bonyolultakat megoldó képességeiben bővelkedő fiatalember, nem talált maga számára más kiutat, minthogy elesettségében egy folyó má-jében keresse a megoldásnak velt halált. Ezt a logikai törest azonban Borst jó színészi készséggel hidalta át és a második felvonásban már teljesen urdóv vált szerepének, valósággal betöltötte a színpadot.

Raluca-t, Filimon feleségét Elena Dragoi alakította. Játékát mesterkéletlenség jellemezte, kitűnősei természetesen hatottak, különösen abban a jelenetben, amikor őszinte hangon vágya férje fejéhez mindazt, amit éveken keresztül nem mert kimondani. Rendkívül mulattató jelenet volt, amikor Alice leányával (Stefania Goroneanu) minduntalan maradásra próbálják birni a Filimonnal veszekedő, majd dühösen távozni akaró patikust.

Stefania Goroneanu-nak egyébként nem kellett túlságosan nehéz feladatot megoldania Alice szerepében. Ő is, mint völegénye, George, a patikus fia (Octavian Langa) szerelmükkel csak kerletet alkottak a letűnt idők érkölcseről festett kép körül. Ez a keret azonban nagyjában színes és csorbulatlan volt.

Elmondhatjuk, hogy az előadás közönsége — miután jól mulatott és sok tapaslat halálta meg a jó előadást — egy kellemesen és tanulságosan eltöltött este emlékével hagyta el a Studio-színházat, amelynek nézőtere előreláthatólag mindig zsúfolásig megtelik, valahányszor ezt a kitűnő szatírdí műsorra tűzik. (b. b.)

A Román Népköztársaság állandó ENSZ képviselőjének beszéde a közelkeleti helyzettel kapcsolatban

NEW YORK. Az Agerpres ENSZ-melletti különdüsitője jelenti:

Az ENSZ-közülés március 1-i ülésén Atanase Joja, a Román NK állandó ENSZ képviselője beszédében hangzott: Izrael számtalan sorral látta a ENSZ határozatát. Az izraeli kormány politikája abban áll, — mondotta —, hogy időt nyerjen és hogy két különálló ügyet egyenként tárgyaljon le. Az izraeli kormánykörök állásfoglalását Ben Gurion, az izraeli minisztertanács elnöke, többször megerősítette. Az izraeli kormány egyszerűen nem hajlandó teljesíteni az Egyesült Nemzetek Szervezete határozatát. Ben Gurionnak az izraeli parlamentben mondott beszédéből kitűnik, hogy Iz-

rael továbbra is birtokában akarja tartani a katonai beavatkozással elfoglalt területet. Izrael agressziót robbantott ki Egyiptom ellen, hogy erőszakkal saját előnyére oldja meg a fennálló vitás kérdéseket.

Megengedhetetlen, hogy az Izraelhez hasonló kis állam ne vegye figyelembe hetvennégy nemzet akaratát. Ellenálló ereje az ENSZ szemében nem politikai, gazdasági, vagy katonai erejében, hanem másban rejlik, s ezt könnyen megtalálhatjuk az amerikai kormánykörök Izrael iránt tanúsított bátorító magatartásában.

Elérkezett az ideje, hogy a közelkeleti politikában megszűnjék az ok és meglátjuk majd, hogy ezzel eltű-

nék ennek eredménye is és Izrael alveti magát az Egyesült Nemzetek határozatának. Ezek a tények, ezek — véleményünk szerint — a tényekből levonható következtetések. A román küldöttség részrehajlásmentes szellemben vizsgálta meg a tényeket és szavazott arra a határozati javaslatra, hogy Izrael vessen véget a nemzetközi törvények lábbaltiprásának. A román küldöttség kötelességének tartja minden, a nemzetközi törvények tiszteletbentartására irányuló intézkedést támogatni. Eppen ezért a román küldöttség az Afganisztán, Irák, Libanon, Pakisztán és Szudán által előterjesztett határozati javaslatra szavaz.

A Vietnámi Demokratikus Köztársaság külügyminisztériumának tiltakozó jegyzéke

HANOI. (Agerpres.) — A Vietnámi Tájékoztató Iroda jelenti:

Fam Van Dong, a Vietnámi Demokratikus Köztársaság külügyminisztere, tiltakozó jegyzéket intézett az 1954-es genfi értekezlet elnökeihez. A Vietnámi DK külügyminisztere határozottan tiltakozik az Egyesült Államok kormányának, valamint a délvietnámi kormányköröknek Dél-Vietnamnak az Egyesült Nemzetek Szervezetébe való felvételét célzó kísérletével szemben.

Senkinek tagadhatja — hangoztatja a jegyzék — hogy az 1954. évi genfi értekezlet célja Vietnamban vonatkozólag a politikai kérdések rendezése, valamint Vietnam egységének az egész ország területén megteremtése általános szabad választások által megvalósítása.

A genfi egyezmény jogilag, ténylegesen és gyakorlatban kötelezi a délvietnámi kormányköröket. Mindezek ellenére nem hajlandók Vietnam egységének érdekében meghallgatni az érdekeltek véleményét és kirni az általános választásokat. Jö-

Rosszabbodtak az angol-indiai kapcsolatok

LONDON. (Agerpres.)

Malcolm MacDonald, Nagy-Britannia indiai főbiztos Londonba érkezett, hogy résztvegyen az angol kormány szokásos évi háromhetes megbeszélésén.

Mint az Associated Press hírügynökség közli, MacDonald tudatta Mac Millannel az angol-indiai kapcsolatok rosszabbodását. Ez Angliának a kasmíri kérdésben az ENSZ előtt tanúsított állásfoglalásával áll összefüggésben. „Az indiai hivatalos körök és lapok erősen bírálták Anglia ENSZ-szavazatát, amely ENSZ erők küldését javasolja Kasmír vitás területeire — hangsúlyozza a hírügynökség. — A brit magatartást India ellenesnek minősítik s ez India felháborodásának kiváltásával a Brit Államok közötti valódi kálépés nyílt fenyegetéséhez vezetett”.

val ezelőtt Dél-Vietnamban egyoldalt választásokat tartottak, nemzetgyűlést alakítottak és alkotmányt hoztak. A délvietnámi politikai köröknek az Egyesült Nemzetek Szervezetébe való felvételét kérésre, amelyet az Egyesült Államok ösztönzésére és támogatásával nyújtott be, újból csak azt bizonyítja, hogy Dél-Vietnamból külön államot akarnak létesíteni.

A fenti akciók a genfi egyezmény elveinek és politikai szakaszainak komoly megsértését jelentik és ellentétben állnak a genfi értekezlet elnökeinek 1956 május 8-i üzenetével.

A leghatározottabban tiltakozunk — hangoztatja a jegyzék — az Egyesült Államok kormányának és a délvietnámi hatóságoknak Dél-Vietnamnak az Egyesült Nemzetek Szervezetébe való felvételét célzó kísérletével szemben, valamint bármely, Vietnamban kettészakításnak fenntartására irányuló kísérlet ellen.

A jegyzék bevezető része felkéri a genfi értekezlet elnökeit, vizsgálják meg minél sürgetőbbben a helyzetet és tegyenek megfelelő intézkedéseket a genfi egyezmény Vietnamban vonatkozó részének szigorú tiszteletbentartására és megvalósítására.

Az arab államfők értekezletének visszhangja

DAMASZKUSZ. (Agerpres.)

Sziriai hivatalos körök nyilatkoztak a tettek közzé Damaszkuszból a négy arab állam, és pedig Egyiptom, Szíria, Szaúd-Arábia és Jordánia vezetőinek nemrég Kairóban megtartott értekezletéről kapcsolatban.

A négy arab állam közös közleménye — hangzik a nyilatkozat — hatalmas csapást mért a nyugati államok hírvadására, amelyek megkísérelték szakadást előidézni a felszabadulásukért küzdő arab országok között. Ez a propaganda megkísérelte meggyőzni a világ közvéleményét arról, hogy Szaúd király elfogadta az amerikai álláspontot és ezzel Szaúd-Arábia lemondott volna az arab felszabadító politikáról. A közös közlemény megcáfolta ezt a koholmányt és határozottan kijelenti: A felszabadított arab államok továbbra is tényleges semlegességi politikát folytatnak.

A közlemény újból hangsúlyozza, hogy a Kelet országainak védelmi joga a világ e táján élő népek joga. A közlemény rámutat arra, hogy az arab országok még egységesebbé váltak ezen az értekezleten. Szaúd

király amerikai utazása semmilyen sem módosította az arab politika irányelveit.

BEJRUT. (Agerpres.)

A libanoni sajtó kedvezően fogadja a négy arab állam legutóbbi kairói értekezletének eredményeit. A négy arab állam közleménye — hangsúlyozza az Asz Szaszia című lap — abbéli elhatározásuknak tényleges megerősítése, hogy a béke megszüntetéséért minden országgal szesz együttműködni, a nemzeti szervezés és a kölcsönös érdekek tiszteletbentartásának elve alapján.

A lap az Eisenhower-tervet kapcsolatban rámutat arra, hogy ez a terv „ugy foszik szét, mint ahogy a sötétség szétfoszik a világosság előtt”. Az arab államok vezetői a kairói értekezleten kijelentették, hogy támogatják a semlegességi politikát és nem hajlandók résztvenni idegen egyezményekben — hangoztatja a Telegraph című lap. „A kairói közlemény rámutat arra — hangsúlyozza az As Sark című lap —, hogy az Eisenhower-terv már megvalósulása előtt bukásra van ítélve”.

Czoffner Sándor, magyar nehézipari miniszter Moszkvába érkezett

MOSZKVA. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

Czoffner Sándor, a Magyar Népköztársaság nehézipari minisztere egy szakértő csoport kíséretében február 28-án Moszkvába érkezett. A küldöttség Moszkvában tárgyalásokat folytat a Szovjetunió külkereskedelmi minisztériumának megbízottjaival.

—O—

Kémekeket ítélték el a Német Demokratikus Köztársaságban

ROSTOCK. (Agerpres.) Az ADN jelenti:

A rostocki tartományi törvényszék március 1-én egy és öt év közti kényszermunkára ítélte a Német DK kémkedéssel és háborús uszítással vádolt öt állampolgárát.

Batke dr., a vádlottak egyike, távirólistát volt a náci hadilégiszolgálatban. Egy angol kémügynökség 1950-ben tagjai közé toborozta, s ott dr. Batke azt a feladatot kapta, hogy az állam elleni felkelés esetén közvetítse a kémközpont rejtjeles üzeneteit. Batke a kémiszervezet nyugat-berlini központjánál tett sűrű látogatásai alkalmával 20.000 márkát kapott. A többi négy vádlottat is ez a kémügynökség szervezte be különböző nagyságú pénzösszegek ellenében.

—O—

A Délafrikai Unió nagy városainak színesbőrű lakossága bojkottálja az autóbuszokat

JOHANNESBURG. (Agerpres.)

A Reuter távirati iroda jelentése szerint, Johannesburg és Pretoria színesbőrű lakossága továbbra is bojkottálja az autóbuszjáratokat. A autóbuszszállítás igazgatósága emiatt meg akarja szüntetni a színesbőrű lakosság számára fenntartott autóbuszjáratokat. Az igazgatóság bejelentette, hogy amennyiben a bojkott tovább tart, a színesbőrű lakosság számára fenntartott autóbuszokat teljes egészében kivonják a forgalomból.

A vállalat vezetősége reménykedett a bojkott megszüntetésében, ám a színesbőrű lakosság képviselői kijelentették: folytatják akciójukat. Schoemant, a Délafrikai Unió szállításiügyi minisztere a parlamentben törvénytervezetet nyújtott be, amely a jelenlegi autóbuszoknak a forgalomból való kivonása esetén megtiltja az autóbusz-társaság létesítését. A második olvasásban előterjesztett törvénynek az a célja, hogy megelintse a bennszülött lakosságot, megfenyegetve őket a színesbőrűek számára fenntartott autóbuszjáratok végleges megszüntetésével.

Schoemant aggodalmát fejezte ki, miszerint a bojkott-mozgalomnak politikai céljai vannak és hogy a dél-afrikai színesbőrű lakosság az afrikai nemzeti kongresszus irányításával „még energikusabb akciókba kezd”. Sir de Williers, az ellenzék vezetője, a kormánypárti törvénytervezet visszautasítását javasolta.

Uj miniszterek a magyar kormányban

BUDAPEST. (Agerpres.) Budapestben a következő hivatalos közleményt bocsátották ki:

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa dr. Münnich Ferencet, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány első alelnökévé, Biszku Bélát belügyminiszterévé, dr. Doleszál Frigyeset egészségügyi miniszterévé, Kálai Gyulát művelődésügyi miniszterévé

és Révész Bélát a fegyveres erők miniszterévé nevezte ki.

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa felmentette Rónai Sándort, az országgyűlés elnökét a magyar forradalmi munkás-paraszt kormányban elfoglalt tisztségeről.

A kormány új tagjai február 28-án letették az esküt.

Az indiai választások

DELHI. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

Az indiai államok törvényhozó testületi választásainak február 28-án közzétett részleges eredményei szerint az Indiai Nemzeti Kongresszus Párt továbbra is vezet.

Február 28-án Kerala államban is megkezdődött a szavazás. Mint isme-

retes, az állam eddigi törvényhozó testületében az Indiai Nemzeti Kongresszus Párt kisebbségben volt. Jelenleg a törvényhozó testület 126 képviselői helyéért mintegy 400 jelelő verseng. Az Indiai Nemzeti Kongresszus Párt 124 jelöltet, a Kommunista Párt 101-et és a Népi Szocialista Párt hatvanhat jelöltet állított.

Ismét U Nu lett Burma miniszterelnöke

RANGOON. (Agerpres.)

Mint a France Presse hírügynökség közli, a burmai képviselőház elnöke bejelentette, hogy U Nu-t ne-

vezte ki miniszterelnökké U BA Szeve helyére. A képviselőházat a jövő hétre hívják össze az új miniszterelnök beiktatása céljából.

A magyar külügyminisztérium jegyzéke az Egyesült Államok budapesti nagykövetségéhez

BUDAPEST. (Agerpres.) — Az MTI jelenti:

A Magyar Népköztársaság külügyminisztériumának sajtóosztálya bejelentette, hogy a Magyar Népköztársaság külügyminisztériuma február 22-én a következő jegyzéket intézte az Egyesült Államok budapesti követségéhez:

Az Egyesült Államok külügyminisztériuma 1956 július 10-én a magyar kormány beleegyezését kérte Edward Thomson Wailes urnak, az USA budapesti meghatalmazott miniszterévé való kinevezéséhez. A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa 1956 július 13-án beleegyezését adta Wailes ur kinevezéséhez, aki 1956 november elején Budapestre érkezett. Annak ellenére, hogy megérkezése óta majdnem négy hónap telt el, Wailes ur nem mutatta be megbízólevelét és nem tett hivatalos látogatást a Magyar Népköztársaság külügyminisztériumában. Az Egyesült Államok budapesti követsége különböző módon kikerülte a választadást a külügyminisztérium e tekintetben feltett kérdéseire, majd kijelentette, hogy a miniszter ur még nem kapott utasítást Washingtonból megbízólevelének átadására.

A magyar Népköztársaság külügyminisztériuma úgy véli, hogy Wailes ur készkarva késeltette megbízó-

velének átnyújtását. Ez a késlekedés a nemzetközi jog szempontjából is igazolatlan, mivel semmi változás sem történt és a kérdés most is ugyanannak a szervnek és ugyanazon személynek hatáskörébe esik, aki akkor beleegyezett Wailes kinevezésébe.

Ugyanakkor a Magyar Népköztársaság külügyminisztériumának tudomására jutott, hogy Wailes ur jelenleg olyan hivatalos tevékenységet fejt ki, amelyet csak egy olyan diplomáciai missziók vezetője folytathat, aki bemutatja megbízólevelét.

A Magyar Népköztársaság külügyminisztériuma kénytelen megállapítani, hogy Wailes ur tevékenysége jelenlegi formájában összeférhetetlen a nemzetközi szokásokkal. A magyar kormány felkérte tehát az Egyesült Államok kormányt, hogy hívja vissza Wailes urat, ha ez továbbra sem mutatja be megbízólevelét. A magyar kormány abbéli óhajában, hogy megjavítsa és szívesebben tegye kapcsolatát az Egyesült Államokkal, reméli, hogy az amerikai kormány hasonló óhajától indítva, véget vet ennek a két ország kapcsolatát zavaró helyzetnek.

Az Egyesült Államok budapesti követsége ez év február 27-i jegyzékében közölte, hogy Wailes miniszter ur elhagyta Magyarországot.

Az angol szakszervezetek Nagy-Britannia gazdasági helyzetének megjavítását követelik

LONDON. (Agerpres.)

A Brit Szakszervezeti Szövetség főtanácsa február 27-én az új költségvetés benyújtása előtt hagyományos üzenetet intézett Thorneycroft pénzügyminiszterhez.

A főtanács Anglia gazdasági helyzetére hivatkozva, rámutat arra, hogy az országot a munkanélküliség fe-

nyegeti. „A munkanélküliség fokozódása és a munkahét, valamint a munkahét csökkentése hitelkorlátozásához vezet, nem is szólva a túlzóanyag-hiány káros következményeiről”.

A főtanács kéri a pénzügyminisztert, hogy a költségvetés összeállításánál tessen intézkedéseket az előlított helyzet sürgető megjavítására. A főtanács elsősorban felelősi a vásárlóképeség fokozását, a közszükségleti cikkekre kivett adók eltérőse révén, valamint a kiviteli forgalom növelését.

A Brit Szakszervezeti Szövetség főtanácsa hasonlóképpen követeli a katonai kiadások csökkentését és „alapos felülvizsgálatát”.

—O—

A chilei választások

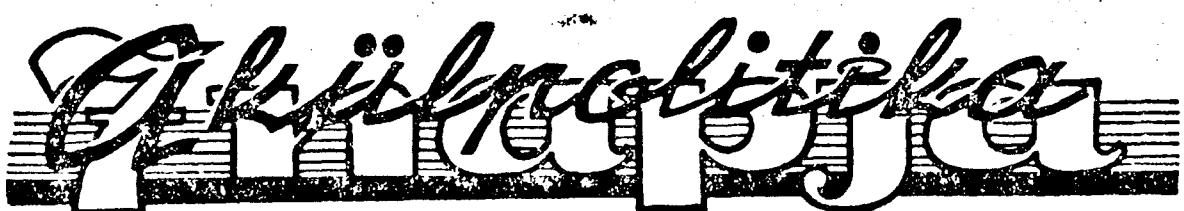
MONTEVIDEO. (Agerpres.)

Március 3-án tartják meg Chileben a kongresszus (parlament) választásokat. Ez alkalommal megválasztják az összes képviselőket, valamint a szenátorok felét. A választólistákra több mint 1,300.000 személyt vettek fel.

A választások a reakciós köröknek a nép demokratikus jogai ellen intézett támadásai, a haladásellenes politikai és szakszervezeti vezetők üldözésének jegyében folynak le. Az ország lakosságának nagyrészt kitévő analfabétáknak, katonáknak, a lakosság más rétegeinek nincs szavazati joguk. A Chilei Kommunista Párt nem vehet részt a választásokon. Sajtójelentések szerint a választásokon az ország lakosságának nem egész 15 százaléka vehet részt.

A választásokat megelőzően a különböző pártok között elkezdődött politikai harc folyt. Az Ibanez elnök jelenlegi kormányát támogató pártok (konzervatív, liberális, stb.) igyekeznek megkaparintani a kongresszus kulcs-tisztségeit és ugyanakkor megfélemlítik a katonákat, akiknek teremtani ahhoz, hogy az országot továbbra is az amerikai monopóliumok függőségében tartásák. A hatalom lévő politikai pártok a sajtót, a rádiót és más propagandaeszközöket saját érdekeikben használják fel.

Bakács Béla

A nőiá kialakult a szocializmus tábora, mindig szükség volt egy vezető államra amely nagyhatalmi helyzetét, politikai tapasztalatát, a nemzetközi közvéleményben kiérdemelt tekintélyét joga, teljes súlyával állhat a szabadságért, a haladásért, a békeért harcoló százmilliók élén.

Aki pedig ezt a szükségességet tagadni próbálná, nem a haladó erők győzelmét óhajtja, hanem a szocializmus várát jó bástyáitól megfosztja, a kisebb erőket egyikek a másik után, az ellenség kezére akarja juttatni.

Nem új megállapítás ez, ám talán sohasem éreztük annyira jelentőségét, mint napjainkban, amikor az Egyesült Államok külpolitikájának irányítói egyre nyíltabban és gátlástalanabban állnak annak a csoportnak az élére, amely a szabadságjogok elfojtását, a felszabadult országokban annyszor megátkózták kihasználó rendszer visszaállítását tűzte célul maga elé.

Mindaz, ami az elmúlt hét napforduló során a nyugati féltekén történt, még fokozottabb éberségre int a béke várnak védelmezőit: ne hagyjanak a falakon egyetlen rést sem, amelyen a népek ellenségei beszűrődhetnek. Elegendő rámutatni arra, hogy az a világsszervezet, amelynek munkásságához megalakulásakor a második világháború vé-

zoitárából megmenekült, háborút gyűlölt tömegek annyi reményt fűztek, ma egyre inkább az imperialisták szavazógépévé süllyed. Megszavazza mindazt, ami egyes monopólisták csoportok önző érdekeinek megfelel és elveti azokat a javaslatokat, amelyek az ellentétek csökkentésére irányuló tömegmozgalmak adnak hangot.

Onmagától adódik a kérdés: ha ez így van, vajon nem szelmalom harca-e, amit a béke hívei az Egyesült Nemzetek Szervezetén belül vívnak, nem csupán jámbor óhaj-e a békes légkör megteremtése ilyen körülmények között?

Erre a kérdésre nyugodtan válaszolhatjuk: azok, akik ma a többséget alkotják az Egyesült Nemzetek Szervezetének különböző szerveiben, valóban nem a többséget képviselik. Az emberiség túlnyomó többsége azok mellett áll, akik a nemzetközi fórumokon leleplezik a kártevőket és a nagy nyilvánosság elé tárják az imperialista cselszövéseket bizonyítékait. Jóllehet

az USA beavatkozási politikája

ügyében előterjesztett szovjet javaslatot az Amerikát támogató küldöttségek többsége elvetette, az Egyesült Nemzetek Szervezete különleges politikai bizottsága ülésén lezajlott

vita során a harc erkölcsi győztese mégis a Szovjetunió, mert az USA beavatkozási politikája elleni panaszával alkalmas adott arra, hogy a világ közvéleménye tisztán lássa kik azok, akik megmérgezik a nemzetközi légkört, kik akarnak mérget önteni a kutakba, amelyekből az emberiség kéjeszomját szeretné öltetni.

Mindaz, amit hazánk küldöttségének nevében Atanase Joja, az Egyesült Nemzetek Szervezetének különleges politikai bizottsága előtt elmondott az amerikai beavatkozás kapcsolatos vita során, csaknem teljesen egészében ismert tény hazánk minden becsületes állampolgára előtt.

Mind Eisenhower, az Egyesült Államok elnöke, mind Dulles külügyminiszter és más amerikai vezető személyiségek nyilatkozataiból nem egyszer értesült mély megdöbbenéssel a világ arról, hogy ők a szabadságukat elnyert kelet-európai országokról úgy beszéltek, mint amelyeknek „felszabadítása” az Egyesült Államok kötelessége. Jogosan jegezte meg ezzel kapcsolatban a román küldöttség szóinká, hogy az ilyen megfogalmazás már magában véve is kimeríti az államok közötti normális kapcsolatokat elve megsértésének ismérőit.

Am nézzük meg közelebbről, mit jelentene az ilyenfajta „felszabadítás” a románai dolgozók számára.